

**Комунальний заклад вищої освіти  
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»  
Філологічний факультет  
Кафедра української філології**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Заступник директора  
загальної освіти  
**О. В. Когутюк**  
2022 року



**РОБОЧА ПРОГРАМА**

**ОКП 33 ПРОБНІ УРОКИ  
В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

**Підготовки – бакалаврів  
Галузі знань – 01 Освіта/Педагогіка  
Спеціальності – 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)  
Денної форми навчання**

**Вінниця 2022**

Робоча програма практики пробних уроків в закладах загальної середньої освіти для здобувачів освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

**РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:**

кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української філології Скрипник Н. І.;


кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української філології Похилюк О. М.;

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист циклової комісії викладачів іноземної мови Сверлович В. В.;

спеціаліст вищої категорії, старший викладач кафедри української філології Василевич І. В.;

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист кафедри української філології Галущенко В. Г.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української філології (Протокол №1 від 29 серпня 2022 року)

Завідувач кафедри української філології  
кандидат філологічних наук  Н. І. Скрипник

## Вступ

Робоча програма практики пробних уроків в закладах загальної середньої освіти є нормативним компонентом підготовки здобувачів освіти галузі знань 01Освіта/Педагогіка спеціальності 014.01Середня освіта (Українська мова і література) освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Практика – важлива складова якісної підготовки здобувачів освіти до педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти, що сприяє формуванню і розвитку професійних компетентностей майбутніх педагогів, набутих при вивченні філологічних, психолого-педагогічних, медико-гігієнічних дисциплін. Практика – важливий етап професійної підготовки, спрямований на розвиток індивідуальних педагогічних здібностей кожного із здобувачів освіти. Пробні уроки тісно пов'язані з навчальним процесом, оскільки дають можливість використати здобуті теоретичні знання під час самостійного проведення навчальних занять з учнями, а також усвідомити відповідальність і багатогранність роботи вчителя. В процесі практичної підготовки здобувачі освіти здійснюють зв'язок між кафедрами факультету та закладами загальної середньої освіти, сприяють обміну досвідом між учителями та викладачами коледжу.

Базами проходження практики здобувачів є заклади загальної середньої освіти. Керівництво практикою здійснюють викладачі-методисти кафедри української філології та досвідчені вчителі закладів загальної середньої освіти.

Практика проводиться в 5 та 6 семестрах в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). У випадку дистанційного навчання настановчі та підсумкові конференції, спостереження уроків, уроки та виховні заходи проводяться у режимі відеоконференцій із застосуванням платформ ZOOM та GOOGLE-classroom тощо.

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів– 4	Галузь знань 01«Освіта/Педагогіка»	Обов'язкова
Модулів – 2	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Рік підготовки 3-й
Змістових модулів – 6		Семестр 5, 6-й
ІНДЗ – не передбачено		Лекції 0 год.
Загальна кількість годин – 120		Практичні 60 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.; самостійної роботи студента – 2 год.	Освітній ступінь: Бакалавр	Самостійна робота 60 год.
		Вид контролю: 5, 6-й семестри: залік

## **2. Мета і завдання виробничої практики**

**Метою** практики «Пробні уроки в закладах загальної середньої освіти» є набуття здобувачами умінь і навичок організації і проведення навчальних занять, розвиток творчого ставлення до справи, високої педагогічної культури і майстерності, вміння спостерігати освітній процес та здійснювати аналіз результатів процесу навчання учнів, використовуючи знання основ педагогіки, психології, методики навчання української мови і літератури й фахових дисциплін, впроваджувати комунікативно-функціональний підхід у процесі проведення уроків української мови і літератури з використанням сучасних технологій і методик, планувати діяльність учнів на уроці та в позаурочній роботі, реалізовувати плани, творчо вирішувати педагогічні та методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

**Основними завданнями** практики пробні уроки в закладах загальної середньої освіти є:

- ознайомлення з основами педагогічної і навчально-методичної роботи у закладі загальної середньої освіти та набуття досвіду педагогічної роботи;

- вироблення у здобувачів освіти стійких навичок практичного застосування професійно-педагогічних знань, отриманих в процесі теоретичної підготовки;

- вивчення методів, прийомів, технологій педагогічної діяльності у закладі загальної середньої освіти;

- розвиток особистісно-професійних якостей педагога.

### **2.1. Компетентності**

**ІК.** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю і невизначеністю педагогічних умов в закладах середньої освіти.

#### **2.1.1. Загальні компетентності:**

**ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

**ЗК3.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

**ЗК4.** Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

### **2.1.2. Спеціальні (фахові) компетентності:**

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПК 1. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури в практиці навчання української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти.

ПК 3. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й створення зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення здобувачів освіти у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ПК 5. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання та діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератури, урахуваючи передовий український й міжнародний досвід.

ПК 7. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої освіти.

### **2.1.3. Програмні результати практики (за освітньою програмою):**

РН1. *Відтворює* основні концепції та принципи педагогіки і психології; *враховує* в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН4. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінює* результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. *Називає* і *пояснює* принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН7. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН9. *Застосовує* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН 1. *Знає* сучасні філологічні засади навчання української мови та літератури, зарубіжної літератури; мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та світі.

ПРН 3. *Володіє* комунікативною компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти).

ПРН 4. *Володіє* навичками аудіювання й створення текстів різних стилів і жанрів та застосовує ці вміння в процесі формування мовленнєвої компетентності здобувачів освіти.

ПРН 7. *Володіє* особистісно орієнтованим, діяльнісним, компетентнісним та іншими сучасними підходами до викладання української мови та літератури, зарубіжної літератури, застосовує український та міжнародний досвід в навчанні здобувачів освіти.

ПРН 8. *Володіє* методами й методиками діагностування навчальних досягнень здобувачів освіти з української мови та літератур; *уміє* здійснювати педагогічний супровід.

ПРН 10. *Має* критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань, знає мовно-літературний контекст та реалізує його в освітньому процесі.

ПРН 11. *Використовує* методи, прийоми, засоби, форми організації навчання учнів середньої школи української мови та літератури, зарубіжної літератури в контексті НУШ.



ПРН 12. *Знає* та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.

ПРН 13. *Володіє* формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.

ПРН 14. *Уміє* працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.

### **3. Зміст практики**

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I**

##### **ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ. ПІДГОТОВКА ДО ПРАКТИКИ**

Тема 1. Участь у настановчій конференції

Тема 2. Ознайомлення зі школою, її внутрішнім розпорядком

Тема 3. Ознайомлення з оформленням документації педагогічної практики.

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II**

##### **НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ. ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ**

Тема 4. Підбір методичної літератури.

Тема 1. Написання конспектів уроків.

Тема 2. Проведення уроків згідно з розкладом.

Тема 3. Спостереження та аналіз уроків однокласників.

#### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III**

##### **ПІДГОТОВКА ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ**

Тема 1. Написання звіту про проходження педагогічної практики та оформлення документації педагогічної практики.

Тема 2. Участь у підсумковій конференції.

Залік

## Структура переддипломної практики

№ п/п	Назви розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота
<b>V семестр</b>								
<b>Модуль 1</b>								
<b>Змістовий модуль I</b>								
<b>Організаційна діяльність. Підготовка до практики</b>								
1.	<i>Участь у настановчій конференції.</i>	<b>4</b>	2	-	2	-	-	2
2.	<i>Ознайомлення зі школою, її внутрішнім розпорядком.</i>	<b>3</b>	1	-	1	-	-	2
3.	<i>Ознайомлення з оформленням документації педагогічної практики.</i>	<b>3</b>	1		1			2
	<b>Разом</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	<b>-</b>	<b>4</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>6</b>
<b>Змістовий модуль II</b>								
<b>Навчальна діяльність. Проведення уроків</b>								
1.	<i>Ознайомлення з календарним та поурочним плануванням. Підбір методичної літератури.</i>	<b>4</b>	2	-	2	-	-	2
2.	<i>Написання конспектів уроків. Проведення уроків згідно з розкладом.</i>	<b>22</b>	12	-	12	-	-	10
3.	<i>Спостереження та аналіз уроків однокласників.</i>	<b>18</b>	8	-	8	-	-	10
	<b>Разом</b>	<b>44</b>	<b>22</b>	<b>-</b>	<b>22</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>22</b>
<b>Змістовий модуль III</b>								
<b>Підготовка звітної документації</b>								
1.	<i>Участь у підсумковій конференції.</i>	<b>4</b>	2	-	2	-	-	2
2.	<b>Залік</b>	<b>2</b>	2	-	2	-	-	-
	<b>Разом</b>	<b>6</b>	4	-	4	-	-	2
	<b>Разом за навчальним планом</b>	<b>60</b>	<b>30</b>	<b>-</b>	<b>30</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>30</b>
<b>VI семестр</b>								
<b>Модуль 2</b>								
<b>Змістовий модуль I</b>								
<b>Організаційна діяльність. Підготовка до практики</b>								
1.	<i>Участь у настановчій конференції.</i>	<b>4</b>	2	-	2	-	-	2
2.	<i>Ознайомлення зі школою, її</i>	<b>3</b>	1	-	1	-	-	2

	<i>внутрішнім розпорядком.</i>							
3.	<i>Ознайомлення з оформленням документації педагогічної практики.</i>	<b>3</b>	1		1			2
	<b>Разом</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	-	<b>4</b>	-	-	<b>6</b>
<b>Змістовий модуль II</b> <b>Навчальна діяльність. Проведення уроків</b>								
1.	<i>Ознайомлення з календарним та поурочним плануванням. Підбір методичної літератури.</i>	<b>4</b>	2	-	2	-	-	2
2.	<i>Написання конспектів уроків. Проведення уроків згідно з розкладом.</i>	<b>22</b>	12	-	12	-	-	10
3.	<i>Спостереження та аналіз уроків однокласників.</i>	<b>18</b>	8	-	8	-	-	10
	<b>Разом</b>	<b>44</b>	<b>22</b>	-	<b>22</b>	-	-	<b>22</b>
<b>Змістовий модуль III</b> <b>Підготовка звітної документації</b>								
1.	<i>Участь у підсумковій конференції.</i>	<b>4</b>	2	-	2	-	-	2
2.	<i>Залік</i>	<b>2</b>	2	-	2	-	-	-
	<b>Разом</b>	<b>6</b>	4	-	4	-	-	2
	<b>Разом за навчальним планом</b>	<b>60</b>	<b>30</b>	-	<b>30</b>	-	-	<b>30</b>
	<b>Всього</b>	<b>120</b>	<b>60</b>	-	<b>60</b>	-	-	<b>60</b>

#### 4. Самостійна робота

Під час самостійної роботи здобувачі вищої освіти підбирають і аналізують психолого-педагогічну і методичну літературу, необхідну для проведення занять, організації роботи учнів, засоби наочності, здійснюють відбір та підготовку матеріалу для виконання завдань практики. Самостійна робота також передбачає укладання конспектів уроків, виготовлення методичних матеріалів.

Особлива увага в процесі самостійної роботи здобувачем освіти, який проходить практику, звертається на написання конспектів занять і оформлення щоденника практики. Одним із напрямків самостійної роботи є оформлення звітної документації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<b>5 семестр</b>		

<b>Модуль 1</b>		
1.	<b>Змістовий модуль № 1. «Організаційна діяльність. Підготовка до практики»</b> <i>Участь у настановчій конференції</i>	2
2.	<i>Ознайомлення зі школою, її внутрішнім розпорядком.</i>	2
3.	<i>Ознайомлення з оформленням документації педагогічної практики.</i>	2
4.	<b>Змістовий модуль № 2. «Навчальна діяльність. Проведення уроків»</b> <i>Ознайомлення з календарним та поурочним плануванням. Підбір методичної літератури.</i>	2
5.	<i>Написання конспектів уроків. Проведення уроків згідно з розкладом.</i>	10
6.	<i>Спостереження та аналіз уроків однокласників.</i>	10
7.	<b>Змістовий модуль № 3. «Підготовка звітної документації»</b> <i>Участь у підсумковій конференції</i>	2
<b>6 семестр Модуль 2</b>		
8.	<b>Змістовий модуль № 1. «Організаційна діяльність. Підготовка до практики»</b> <i>Участь у настановчій конференції</i>	2
9.	<i>Ознайомлення зі школою, її внутрішнім розпорядком.</i>	2
10.	<i>Ознайомлення з оформленням документації педагогічної практики.</i>	2
11.	<b>Змістовий модуль № 2. «Навчальна діяльність. Проведення уроків»</b> <i>Ознайомлення з календарним та поурочним плануванням. Підбір методичної літератури.</i>	2
12.	<i>Написання конспектів уроків. Проведення уроків згідно з розкладом.</i>	10
13.	<i>Спостереження та аналіз уроків однокласників.</i>	10
14.	<b>Змістовий модуль № 3. «Підготовка звітної документації»</b> <i>Участь у підсумковій конференції</i>	2
15.	<b>Разом</b>	<b>60</b>

### **5. Рекомендації до організації та проведення практики «Пробні уроки в ЗЗСО»**

Практика проводиться на III курсі у V та VI семестрах у базових закладах загальної середньої освіти міста, що визначені Угодою про спільну діяльність між Департаментом освіти Вінницької міської ради і Комунальним закладом вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж». База практики визначається методистом від Коледжу відповідно до Угоди. Вона є черговим етапом професійної підготовки майбутніх учителів української

мови та літератури до самостійної роботи в школі; до проходження переддипломної педагогічної практики.

Практика передбачає залучення здобувачів освіти до виконання конкретних завдань закладу загальної середньої освіти, ознайомлення з системою і стилями роботи досвідчених вчителів.

Упродовж цієї практики здобувачі освіти вправляються в проведенні пробних уроків з української мови та літератури у 5-9 класах.

#### **Обов'язки керівника практики від кафедри:**

Перед початком практики керівник:

- проводить інструктаж з техніки безпеки;
- консультує здобувачів освіти щодо завдань практики та порядку її проходження;
- ознайомлює здобувачів освіти з етапами підготовки до проведення уроку: вимогами до консультації вчителя, підготовки конспекту уроку до консультації з методистом від коледжу, в разі необхідності – узгодження конспекту з учителем до проведення уроку, підготовку необхідного роздаткового матеріалу, медіазасобів тощо;
- ознайомлює здобувачів освіти з вимогами до ведення щоденника, критеріями оцінювання практики, що затверджені кафедрою;
- контролює забезпечення відповідних умов проведення практики здобувачами освіти, приймає залік з практики.

Керівник практики від бази практики призначається для безпосереднього керівництва практикою в закладі освіти. Він створює необхідні умови для виконання здобувачами освіти програми практики, консультує їх, контролює їхню роботу та ведення документації практики.

#### **Обов'язки керівників практики від бази практики:**

- прийняти здобувачів освіти на практику згідно з календарним планом;
- призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою;
- створити необхідні умови для виконання здобувачами освіти програм практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності;
- забезпечити здобувачам освіти умови безпечної роботи на кожному робочому місці;
- проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці;
- надати здобувачам освіти й керівникам практики від закладу освіти можливість користуватись класами, кабінетами, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;

– повідомляти про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення.

**Обов'язки здобувачів освіти, які проходять практику:**

– суворо дотримуватися прийнятих на базі практики правил внутрішнього розпорядку, охорони праці і протипожежної безпеки;

– у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;

– нести відповідальність за виконану роботу;

– виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість;

– своєчасно скласти залік з практики.

## **6. Форми і методи контролю знань**

Контроль діяльності випускників під час практики складається з поточного і підсумкового.

*Поточний* контроль за роботою здобувачів освіти здійснюється ~~груповими~~ методистами. Під час практики методисти відвідують уроки студентів, організовують обговорення й аналіз, виставляють оцінки.

На підставі аналізу всіх поданих документів, результатів роботи студента із методистами та захисту звіту приймається рішення комісії керівників практики про виконання програми й виставлення оцінки.

*Підсумковий* контроль здійснюється на основі обліку й оцінки результатів роботи на підсумковій конференції з практики, що призначається по завершенню захисту звітів здобувачами освіти.

Під час проходження практики перевіряється та оцінюється розвиток у здобувачів освіти вміння спостерігати, організовувати та здійснювати навчальний процес у закладі загальної середньої освіти, аналізувати результати проведеного уроку, використовуючи власну комунікативну компетенцію та знання основ педагогіки, психології, лінгводидактики; планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позаурочній роботі, творчо вирішувати педагогічні та методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

Рівень теоретичної методичної підготовки здобувачів освіти визначається вмінням творчо використовувати знання під час вирішення конкретних методичних завдань.

**Методи навчання:** бесіда, навчальна дискусія, пояснення, «круглий стіл», проект, організація самостійного пошуку матеріалу.

**Форми контролю:** диференційований залік.

## 7. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ ПРОБНІ УРОКИ В ЗЗСО

5 семестр

Поточне тестування та самостійна робота						
Модуль 1						Залік
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3	
T 1	T 2	T 3	T 1	T 2	T 3	T1
2	2	2	5	60	5	4
6			70			4
100						

6 семестр

Поточне тестування та самостійна робота						
Модуль 2						Залік
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3	
T 1	T 2	T 3	T 1	T 2	T 3	T1
2	2	2	5	60	5	4
6			70			4
100						

### ***Критерії оцінювання уроку***

Методист-керівник педагогічної практики керується такими критеріями оцінки уроків здобувачів освіти, які проходять практику:

Оцінка «**відмінно**» ставиться, якщо здобувач освіти, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання та місця певного уроку в серії уроків за темою, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій досяг цілей уроку. При цьому:

- 1) повністю реалізовано виховний, освітній та розвиваючий потенціал уроку;
- 2) методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання;
- 3) правильно встановлено послідовність і співвідношення різних видів вправ;
- 4) здобувач освіти правильно намічає об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовує різні прийоми контролю;
- 5) практикант володіє прийомами активізації всіх учнів класу і здійснює індивідуальний підхід до них;

б) здобувач освіти вміє викликати інтерес до навчальних дій, що виконуються на уроці;

7) здобувач освіти грамотно використовує технічні та інші допоміжні засоби навчання як наявні, так і самостійно виготовлені;

8) епізодично користується конспектом уроку і в ході уроку може скоригувати свою заплановану діяльність.

Оцінка **«добре»** ставиться, якщо здобувач освіти, враховуючи настанови методиста і вчителя, або, спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них з урахуванням етапу навчання та місця певного уроку в серії уроків за темою, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку досягнуті в цілому, але план виконано неповністю. При цьому:

1) не до кінця реалізовано виховний, освітній або розвиваючий потенціал уроку;

2) методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання;

3) здобувач освіти правильно намічає об'єкти контролю на уроці та критерії їх оцінювання, використовує різні прийоми контролю;

4) практикант володіє основними прийомами активізації всіх учнів класу, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них;

5) здобувач освіти вміє викликати інтерес до більшості навчальних дій, що виконуються на уроці;

б) використовує наявні і самостійно виготовлені посібники, але методика їх використання не завжди раціональна;

7) епізодично користується конспектом уроку і в ході уроку в деяких випадках може скоригувати свою заплановану діяльність.

Оцінка **«задовільно»** ставиться, якщо здобувач освіти, враховуючи настанови методиста і вчителя або спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному правильно в методичному і мовному аспектах спланував урок, намітив цілі, етапи уроку та методичні прийоми для досягнення цілей на кожному з них, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку досягнуті неповністю. При цьому:

1) не до кінця реалізовано виховний, освітній, розвиваючий потенціал уроку;

2) методичні прийоми не завжди раціональні, не відповідають меті;

3) неправильно намічені об'єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовуються одноманітні прийоми контролю;



4) здобувач освіти недостатньо володіє прийомами активізації всіх учнів на уроці, не здійснює індивідуальний підхід до них;

5) вміє викликати інтерес до деяких навчальних днів, що виконуються на уроці;

6) мало і не завжди раціонально використовує наочні посібники, не виготовляє їх сам;

7) постійно користується конспектом у ході уроку і не може скоригувати свою діяльність у разі необхідності.

Оцінка «незадовільно» ставиться, якщо студент, неправильно в методичному аспекті спланував урок, неправильно намітив цілі, етапи уроку та методичні прийоми для досягнення цілей на кожному з них, і в результаті реалізації запланованих навчальних дій цілі уроку не досягнуті.

### Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1.	90-100	A	Відмінно
2.	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4.	64-74	D	Задовільно
5.	60-63	E	Задовільно
6.	35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
7.	1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці.

### Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за ґрунтовні та міцні знання теоретичного матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою; за уміння методично правильно і доцільно їх використовувати; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом ґрунтовних, систематичних

	знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, методично правильне і доцільне їх використання, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у практичній роботі практиканта наявні незначні помилки.
<b>«задовільно»</b>	ставиться за вияв знання основного матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, в основному методично правильному і доцільному їх використанні; однак можливі помилки у виконанні практичних завдань, умінні їх пояснити, але практикант спроможний усунути їх з допомогою керівника практики.
<b>«незадовільно»</b>	виставляється здобувачеві, знання й уміння якого під час викладання основного програмового матеріалу поверхові, фрагментарні, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Отже, оцінка «незадовільно» ставиться практиканту, який неспроможний до виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної освітньо-професійної програми.

## **7. Звітна документація з практики пробні уроки в ЗЗСО**

Звітною документацією з практичної підготовки є:

- щоденник практики;
- плани-конспекти проведених уроків;
- таблиць успішності.

Форма ведення планів-конспектів проведених уроків визначається форматом проведення практики і погоджується керівниками від бази практики і від коледжу.

Табель успішності є основним документом, в якому зазначаються результати проходження здобувачем практики.

Після закінчення практики щоденник разом із звітом повинні переглянути керівники практики, які готують відгуки та підписують його. Оформлений табель успішності здається на кафедру.

## **8. Рекомендована література**

### **Основна:**

1. Закон України «Про освіту» № 2145-19 від 05.09.2017 р., зі змінами і доповненнями станом на 05.07.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-18 від 01.07.2014 р., зі змінами і доповненнями станом на 28.07.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

3. Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» у 2013 році.

4. Закон України «Про охорону праці». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>

5. Кодекс Законів України про працю. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

6. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 710-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80?lang=ru#Text>

7. Похилюк О. М. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики «Пробні уроки» для студентів спеціальності 014 Середньої освіти (Українська мова і література). Вінниця : ТОВ «Твори», 2022. 48 с.

8. Похилюк О. М., Лебедь Ю. Б. Методичні рекомендації з пропедевтичної практики й практики «Пробні уроки в середній загальноосвітній школі» для студентів-філологів спеціальності 014 «Середня освіта (українська мова і література)». Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 60 с.

### ***Додаткова:***

1. Українська мова. 5-11 класи : навчальні програми, методичні рекомендації про викладання навчального предмета у закладах середньої освіти у 2019/2020 навчальному році / за ред. О. Ю. Котусенко. Харків : Ранок, 2019. 192 с.

2. Українська мова. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Програма відображає засадничі ідеї Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392), ідеї концепції «Нова українська школа» (2016 р.). Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. Київ. 91 с.

3. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів:

Українська мова 5-9 класи.

Українська мова 10-11 класи. Рівень стандарту (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 14.07.2016 № 826). Київ, 2017. 14 с.

Українська мова 10-11 класи. Рівень стандарту, академічний рівень (зі змінами, затвердженими наказом МОН від 14.07.2016 № 826). Київ, 2017. 24 с.

4. Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Голуб Н. Б., Горошкіна О. М.). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795).

5. Модельна навчальна програма «Інтегрований мовно-літературний курс (українська мова, українська та зарубіжні літератури). 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Старагіна І.П., Новосьолова В.І., Терещенко В.М., Романенко Ю.О., Блажко М.Б., Ткач П.Б., Панченков А.О., Волошенюк О.В.). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 29.09.2021 № 1031).

6. Модельна навчальна програма «Інтегрований мовно-літературний курс (українська мова, українська та зарубіжні літератури). 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Старагіна І.П., Новосьолова В.І., Терещенко В.М., Романенко Ю.О., Блажко М.Б., Ткач П.Б., Панченков А.О., Волошенюк О.В.) Рекомендовано Міністерством освіти і науки України Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 29.09.2021 № 1031).

7. Караман С. О. Методика навчання української мови в гімназіях : навчальний посібник. Київ : Ленвіт, 2000. 272 с.

8. Костів О., Сколоздра-Шепітко О. Методика викладання української мови: навчально-методичний посібник. Для студентів українського відділення філологічного факультету. Львів, 2018. 202 с.

9. Кульбабська О. В., Кардашук О. В. Крок у професію. Методика викладання української мови: навч. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. 256 с.

10. Кучеренко І. А., Пентилюк М. І. Теорія і технологія сучасного уроку української мови : навч.-метод. посіб. ; МОН України, Херсонський державний університет. Херсон : Айлант, 2022. 352 с.

11. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія) : навч. посіб. Київ : Освіта України, 2009. 464 с.

12. Мова наша – українська: навчально-метод посібник для вчителя / Л. І. Мацько, О. М. Семенов, Н. Б. Голуб та ін. /за ред. Л. І.Мацько. Київ : Богданова А. М., 2011. 512 с.

13. Нова українська школа: poradnik vohovatelyu hrupy prodovzhenoho dnia u zakladaх zagalnoї serednoї osvіti: navch.-metod.posіbn. / Dmitrіv G. I. Lʹviv: Svіt, 2019. 224 s.
14. Нова українська школа: poradnik dlya vchitelya. / za red. N. M. Bіbіk. Kіiv: Lіtera LTД, 2019. 208 s.
15. Omelʹchuk S. Sучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців: монографія. Kіiv: Vydavniчий дім «Кієво-Могилянська академія», 2019. 356 s.
16. Pasіchnik Є. A. Metodiка викладання української літератури в середніх навчальних закладах. Kіiv : Lenvіt, 2000. 300 s.
17. Підручники з української мови та літератури для 5-11 класів закладів загальної середньої освіти (останні видання).
18. Slovnik-dovіdnik z української лінгводидактики: navch. posіb. / za zag. red. M. Pentilyuk. Kіiv : Lenvіt, 2015. 320 s.
19. Sitchenko A. L. Metodiка navchannya української літератури в загальноосвітніх закладах : navchальний posіbник dlya студентів-філологів. Kіiv : Lenvіt, 2011. 420 s.
20. Stepanishin B. Vykladannya української літератури в школі. Kіiv : RVЦ «Proza», 1995. 200 s.
21. Tokmanʹ G. L. Metodiка викладання української літератури в старшій школі: ekzistenціальнодіалогічна koncepcія. Kіiv : Mіlenіum, 2002. 230 s.
22. Chumak, O. Dуховно-моральне vohovannya osobistostі: teorія ta praktika : naukovo-metodiчний posіbник / za zag. red. L.Mихайлової. Харків: «Друкарня Мадрид», 2019. 250 s. URL: <https://znayshov.com> >

### ***Інформаційні ресурси:***

1. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text>
2. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. Ухвалено рішенням Колегії МОН України 20.10.2016 р. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Концепція Нової української школи. URL : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>

5. Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 660-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-%D1%80#n9>.

6. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934>

7. Нова українська школа: poradnyk dlya vchytelya. URL : <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>

8. Методичні рекомендації щодо організації освітнього простору Нової української школи. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5ab/dfe/87d/5abdf87d0973124844943.pdf>

9. Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 903-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/903-2017-%D1%80#Text>









